

ΠΕΡΙΛΗΨΗ: Τα ποινικά αδικήματα που τελούνται από τους Λιμενικούς δικάζονται ενώπιον των Στρατιωτικών Ποινικών Δικαστηρίων. Προβλέπεται στον Σ.Π.Κ. η υπαγωγή τους στη δωσιδικία της Στρατιωτικής Δικαιοσύνης. Ωστόσο, το Λιμενικό Σώμα αποτελεί Σώμα Ασφαλείας και με την παρούσα Μελέτη αναλύονται επιχειρήματα, βάσει των οποίων τα Όργανα της Λιμενικής Αρχής θα πρέπει να υπάγονται στην Τακτική Ποινική Δικαιοσύνη, για την εκδίκαση όλων των ποινικών αδικημάτων που τελούνται από τους Λιμενικούς.

ΛΙΜΕΝΙΚΟ ΣΩΜΑ – ΔΩΣΙΔΙΚΙΑ - ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΩΝ και ΤΑΚΤΙΚΩΝ ΠΟΙΝΙΚΩΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ

1. ΔΙΤΤΗ ΦΥΣΗ ΤΟΥ ΛΙΜΕΝΙΚΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ – ΣΧΕΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

1. Σύμφωνα με το άρθρο 5 Ν.2287/1995 Στρατιωτικού Ποινικού Κώδικα, Έννοια των όρων του Κώδικα, «1. Στον Κώδικα αυτόν οι ακόλουθοι όροι χρησιμοποιούνται με την εξής σημασία: α) Στρατός είναι ο ελληνικός στρατός της ξηράς, της θάλασσας και του αέρα και στρατιωτικές υπηρεσίες είναι οι υπηρεσίες που ανήκουν σε αυτόν, β) *Στρατιωτικοί είναι όσοι ανήκουν στο στρατό και στο λιμενικό σώμα* Εστιάζοντας στη Γραμματική διατύπωση της παραγράφου 1β του ως άνω άρθρου, μπορεί να διαγνωσθεί ότι ο Νομοθέτης, κατά τη θέσπιση της ανωτέρω διάταξης, είχε σαφώς εν γνώσει του ότι «Στρατός» και «Λιμενικό Σώμα» αποτελούν διαφορετικές έννοιες και τούτο συνάγεται εκ του ότι, μετά το συμπλεκτικό «και» ακολουθεί η φράση «στο λιμενικό σώμα», το οποίο, λοιπόν, δεν εντάσσεται στην γενικότερη έννοια του «στρατού» και για τον λόγο αυτόν απαιτείται να αναφερθεί ιδιαιτέρως «και στο λιμενικό σώμα», ώστε να γίνει κατανοητό ότι εντάσσονται στην έννοια του «Στρατιωτικού», όσοι ανήκουν «και στο λιμενικό σώμα». Το ίδιο πνεύμα επικρατεί και στα υπόλοιπα εδάφια του άρθρου 5¹, όπου οι αναφορές στον Στρατό και τη Λιμενική Υπηρεσία/Σώμα συνδέονται με το συμπλεκτικό «και» ή το διαζευκτικό «ή». Αποτελούν διαφορετικές έννοιες και για τον λόγο αυτόν, απαιτείται η ειδική αναφορά

¹ ... γ) Οπλίτες είναι οι υπαξιωματικοί, οι λιμενοφύλακες, οι στρατιώτες, οι ναύτες, οι σμηνίτες και οι μαθητές των στρατιωτικών σχολών. δ) Αρχηγός είναι κάθε στρατιωτικός, που αναλαμβάνει νόμιμα τη διοίκηση οποιουδήποτε τμήματος του *στρατού ή του λιμενικού σώματος*. ε) Οι όροι διοικητής, κυβερνήτης, αρχηγός σχηματισμού και χειριστής, νοούνται σύμφωνα με τους όρους που ισχύουν για την κατάσταση αξιωματικών και τους κανονισμούς του *στρατού ή του λιμενικού σώματος*. στ) *Σώμα είναι κάθε σώμα, τμήμα, απόσπασμα, πλοίο ή υπηρεσία που ανήκει στο στρατό ή στο λιμενικό σώμα*. ζ) *Πλοίο είναι κάθε πλωτό μέσο του στρατού και του λιμενικού σώματος, στο οποίο επιβαίνει πλήρωμα που υπόκειται στους κανόνες της ναυτικής στρατιωτικής πειθαρχίας και έχει κυβερνήτη βαθμοφόρο, ο οποίος υπόκειται στις διαταγές του Υπουργού Εθνικής Άμυνας ή Εμπορικής Ναυτιλίας*. η) Ναυτική εγκατάσταση είναι κάθε ναυτική ή *λιμενική υπηρεσία στην ξηρά*, που διοικείται από βαθμοφόρο, ο οποίος υπόκειται στις διαταγές του Υπουργού Εθνικής Άμυνας ή Εμπορικής Ναυτιλίας.

του Λιμενικού Σώματος, για να καταστεί σαφές ότι εντάσσεται και η Λιμενική Αρχή/Υπηρεσία στις διατάξεις του Στρατιωτικού Ποινικού Κώδικα².

2. Το Λιμενικό Σώμα – Ελληνική Ακτοφυλακή (Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ.) υπάγεται στο Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής και χαρακτηρίζεται ως Σώμα Ασφαλείας στρατιωτικά συγκροτημένο. Σκοπός του είναι η φρούρηση και ο έλεγχος των λιμένων της χώρας, των πάσης φύσεως λιμενικών έργων και εγκαταστάσεων, **εκτός** ναυστάθμων και ναυτικών οχυρών, η προστασία της θαλάσσιας αλιείας, η διάσωση κινδυνευόντων στη θάλασσα, η αντιμετώπιση διαφόρων εκτάκτων γεγονότων που αφορούν την θαλάσσια συγκοινωνία, την ασφάλεια της ναυσιπλοΐας και γενικά ο έλεγχος των χωρικών υδάτων της Χώρας. Το Λιμενικό Σώμα ιδρύθηκε με τον Ν.1753/1919, περί τροποποίησης του Νόμου 816/1917 και προσθήκης συναφών διατάξεων. Στο άρθρο 3 του Νόμου προβλεπόταν η σύσταση Λιμενικού Σώματος, **αποτελούμενου από** προσωπικό της Διεύθυνσης Εμπορικού Ναυτικού, της Επιθεωρήσεως των υπηρεσιών αυτού, του Ναυτικού Απομαχικού Ταμείου και των Λιμενικών Αρχών. Τα μεταταχθέντα στελέχη διέθεταν ικανή μόρφωση και γλωσσομάθεια και ήταν ειδικευμένα στα θέματα εμπορικής ναυτιλίας από την υπηρεσία τους στο τμήμα Εμπορικού Ναυτικού και στις Λιμενικές Αρχές και είχαν μόνοι τους αναλάβει την περιπέτεια της μετάταξης σε ένα νέο Σώμα με τον ζήλο του νέου, τον ενθουσιασμό του πρωτοπόρου και την εκ προϋποθέσεως στοργή για την Ελληνική Εμπορική Ναυτιλία, η διοίκηση της οποίας θα αποτελούσε στο εξής το αποκλειστικό έργο της επαγγελματικής τους σταδιοδρομίας (στην <https://www.hcg.gr/el/istoria-organosi/istoria/1919-shmera/>, Πηγή: *Ιστορία του Λιμενικού Σώματος (1999) Ένωση Απόστρατων Αξιωματικών του Λιμενικού Σώματος*). Σύμφωνα με το άρθρο 4 του σχετικού νόμου το Λιμενικό Σώμα **αρχικά θα αποτελείτο από αξιωματικούς του Πολεμικού Ναυτικού**. Γι' αυτό τον λόγο μετατάχθηκαν από το Πολεμικό Ναυτικό στο Λιμενικό Σώμα 66 αξιωματικοί. Αρχικά είχε υπαχθεί διοικητικά στη Διεύθυνση Εμπορικού Ναυτικού (ΔΕΝ) του Υπουργείου Ναυτικών, η οποία στη συνέχεια εντάχθηκε στο Υπουργείο Οικονομικών και το 1925 επανήλθε στο Υπουργείο Ναυτικών. Με την ίδρυση του Υφυπουργείου Εμπορικής Ναυτιλίας, το 1936, **ολοκληρώθηκε η πολιτική και μερική στρατιωτική ανεξαρτησία του Σώματος**. Σταδιακά ο Νομοθέτης κατέδειξε τη βούληση του για «**αποστρατικοποίηση**» της έννοιας του Λιμενικού Σώματος, ιδίως, δε, με την ψήφιση του Ν.3922/2011, όπου το Λιμενικό Σώμα μετονομάζεται σε **Λιμενικό Σώμα – Ελληνική Ακτοφυλακή και υπάγεται στο Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη**, το οποίο συνεστήθη με το π.δ.184/2009, με ευθύνη σε θέματα δημόσιας και κρατικής ασφάλειας και πολιτικής προστασίας. Με τη ρύθμιση αυτή επιβεβαιώθηκε εμπράκτως η νέα αντίληψη και πρόθεση της Πολιτείας να ενισχύσει τους κρατικούς μηχανισμούς προστασίας και εξυπηρέτησης των πολιτών και του δημοσίου συμφέροντος, μέσω της συγκρότησης ενός νέου ανεξάρτητου Υπουργείου, όπου ανατέθηκαν **αστυνομικής φύσεως αρμοδιότητες του πρώην Υπουργείου Ναυτιλίας, Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής**, με τη μεταφορά σε αυτό της Γενικής Διεύθυνσης Ασφάλειας Ναυσιπλοΐας

² βλ. και άρ.193 Σ.Π.Κ.

και του Λιμενικού Σώματος και Υπηρεσιών του (π.δ.184/2009, π.δ.127/ 2010). Σύμφωνα με την Αιτιολογική Έκθεση Ν.3922/2011, Σύσταση Αρχηγείου Λιμενικού Σώματος – Ελλ.Ακτοφυλακής, «Το υπό νέα ονομασία Σώμα θα ασκεί τις αρμοδιότητές του και θα ολοκληρώσει το δομικό σχηματισμό του συστήματος εσωτερικής ασφάλειας και πολιτικής προστασίας, ώστε, εφεξής, υπό ενιαία πολιτική εποπτεία, συντονισμό και κατεύθυνση θα εκπληρώνει αποτελεσματικότερα την αποστολή του και θα συμμετέχει ενεργά, ουσιαστικά και ισότιμα προς τα άλλα Σώματα Ασφαλείας στην εκπλήρωση της αποστολής του Υπουργείου. Για πρώτη φορά δε θεσπίζονται με ευθείες διατάξεις νόμου πρωτογενείς αρμοδιότητες για το Λιμενικό Σώμα-Ελληνική Ακτοφυλακή οι οποίες μέχρι πρότινος ανήκαν στο πρώην Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας, Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής και ασκούντο δια του Λιμενικού Σώματος». Κατωτέρω, αποκαλείται το Λιμενικό Σώμα ως Σώμα Ασφαλείας, «Ειδικότερα, ορίζεται ότι το Λιμενικό Σώμα- Ελληνική Ακτοφυλακή αποτελεί ένοπλο Σώμα ασφαλείας, στρατιωτικώς οργανωμένο, λειτουργεί με τους οργανικούς και ασφαλιστικούς νόμους που ισχύουν στο Λιμενικό Σώμα, ...».

3. Στο άρθρο 4 Ν.4150/2013, Νομική Φύση Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής - Αρχηγείο και διάρθρωση υπηρεσιών Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής, προσδιορίζεται η νομική φύση του Λ.Σ., ως εξής: *«1. Το Λιμενικό Σώμα - Ελληνική Ακτοφυλακή ανήκει στην οργανωτική δομή του Υπουργείου Ναυτιλίας και Αιγαίου και συμβάλλει, κατά την ειδικότερη αποστολή του, στην αποτελεσματική άσκηση των αρμοδιοτήτων αυτού. 2. Το Λιμενικό Σώμα - Ελληνική Ακτοφυλακή είναι ένοπλο Σώμα, στρατιωτικώς οργανωμένο, με αρμοδιότητες την ασφάλεια και την υποστήριξη της ναυτιλίας, το προσωπικό του οποίου έχει την ιδιότητα του στρατιωτικού, σύμφωνα με τον Στρατιωτικό Ποινικό Κώδικα (Σ.Π.Κ.). Στο προσωπικό του εφαρμόζονται οι διατάξεις που αφορούν στα άλλα ένοπλα Σώματα, εφόσον τούτο ορίζεται ειδικά από τις κείμενες διατάξεις, καθώς και οι διατάξεις του άρθρου 129 του Κώδικα Προσωπικού Λιμενικού Σώματος (Κ.Π.Λ.Σ.) που κυρώθηκε με το Ν.3079/2002³ όπως ισχύει». Ανατρέχοντας στην Αιτιολογική Έκθεση του Ν.4150/2013 άρθρο 4, αναφέρεται ότι «επαναπροσδιορίζεται η υπαγωγή του Λιμενικού Σώματος στο Υπουργείο Ναυτιλίας και Αιγαίου και ρυθμίζονται ζητήματα που προσδιορίζουν τις βασικές του δομές. Ειδικότερα: Στο άρθρο 4 προσδιορίζεται η νομική φύση του Λιμενικού Σώματος, το οποίο ορίζεται ρητώς ως ένοπλο στρατιωτικό σώμα υπαγόμενο στη δομή του Υπουργείου Ναυτιλίας και Αιγαίου», και κατωτέρω στο άρθρο 5 του Νόμου γίνεται αναφορά « ... με τα καθήκοντα αστυνόμευσης εκ μέρους*

³ Ν.3079/2002 άρ.129: «Το Λ.Σ. είναι στρατιωτικά συντεταγμένο Σώμα και το προσωπικό αυτού διέπεται από τις κάθε φορά ισχύουσες διατάξεις για τους Αξιωματικούς, Ανθυπασιούς και Υπαξιωματικούς του Πολεμικού Ναυτικού, προς τους οποίους εξομοιώνεται σε ό,τι αφορά την κατάσταση, την ποινική δικαιοσύνη, την πειθαρχία, το αποστρατευτικό δικαίωμα, τις αποδοχές, τα οδοιπορικά έξοδα, τα έξοδα νοσηλείας και κηδείας, τις συντάξεις, τη συμμετοχή στο Μετοχικό Ταμείο και τα ταμεία αλληλοβοήθειας του Πολεμικού Ναυτικού, εκτός εάν ορίζεται διαφορετικά από τις διατάξεις του Κώδικα αυτού. Για τους Λιμενοφύλακες από την κατάταξή τους στη Σχολή Δόκιμων Λιμενοφυλάκων εφαρμόζονται ανάλογα οι εκάστοτε ισχύουσες για τους Υπαξιωματικούς του Λ.Σ. διατάξεις, εκτός αν διαφορετικά ορίζεται στον Κώδικα αυτόν».

του, ενώ αναλύεται περαιτέρω η αποστολή του, στην οποία συμπεριλαμβάνονται τόσο οι αυτονόμετες διοικητικές αστυνομικές αρμοδιότητές του όσο και οι πολύ σημαντικές υποστηρικτικές δραστηριότητες αυτού για το σύνολο των ναυτιλιακών σχεδιασμών και λοιπών πολιτικών του Υπουργείου Ναυτιλίας και Αιγαίου». Περαιτέρω, στο Κεφάλαιο Γ' ρυθμίζονται θέματα ενίσχυσης της ασφάλειας και της αστυνόμευσης που ασκεί το Λιμενικό Σώμα στον ελληνικό θαλάσσιο χώρο, στις παράκτιες ζώνες και στους λιμένες της Χώρας (βλ.Αιτ/κή Έκθεση του Νόμου). Η αποστολή και οι αρμοδιότητες του Λιμενικού Σώματος που αναγράφονται στο άρθρο 5⁴, σε καμία περίπτωση προσιδιάζουν με καθήκοντα Στρατιωτικών, ενισχύεται, δε, η άποψη, εκ των αρμοδιοτήτων και της αποστολής του Λ.Σ., ότι τούτο αποτελεί Σώμα Ασφαλείας και

⁴ Αποστολή - Αρμοδιότητες του Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής

1. Οι αρμοδιότητες του Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής ασκούνται στο θαλάσσιο χώρο ευθύνης του, στα πλοία και στα πάσης φύσεως πλωτά ναυπηγήματα, στους δημόσιους και ιδιωτικούς λιμένες και στις λιμενικές ζώνες τους, όπως ειδικότερα καθορίζεται από τις κείμενες διατάξεις, ιδίως στο ν.δ. 444/1970, στο άρθρο 29 του ν. 2971/ 2001, στο άρθρο 12 του ν.2289/1995, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 163 του ν. 4001/2011 και όπως ισχύει, και πάντως, μόνο στους χώρους που η κείμενη νομοθεσία ορίζει ως χώρους αρμοδιότητάς του.

2. Οι αρμοδιότητες του Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής (Λ.Σ. - ΕΛ.ΑΚΤ.) επί του αιγιαλού -παράλιας ασκούνται αποκλειστικά στις περιπτώσεις που προβλέπονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 5 του ν.4150/2013. Κάθε άλλη αρμοδιότητα αστυνόμευσης στον αιγιαλό και την παραλία ασκείται από την Ελληνική Αστυνομία (ΕΛ.ΑΣ.).". 2. Στην αποστολή του Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής και στο χώρο ευθύνης του περιλαμβάνονται ιδίως:

α. Η μέριμνα για την εξασφάλιση της δημόσιας τάξης που περιλαμβάνει την άσκηση γενικής αστυνόμευσης, τροχαίας και ελέγχου της αλιείας.

β. Η μέριμνα για την πρόληψη και καταστολή του εγκλήματος και ιδίως του οργανωμένου που περιλαμβάνει την άσκηση δημόσιας και κρατικής ασφάλειας.

γ. Η διαμόρφωση όρων και η εξασφάλιση συνθηκών ασφαλούς ναυσιπλοΐας (maritime safety), σε συνεργασία με τις Υπηρεσίες του Πολεμικού Ναυτικού για τα θέματα αρμοδιότητάς τους, ναυτικής ασφάλειας (maritime security), ασφαλούς διαχείρισης στα πλοία και τις λιμενικές εγκαταστάσεις, σύμφωνα με τις ισχύουσες Διεθνείς Συμβάσεις και Κανονισμούς και ο έλεγχος εφαρμογής του σχετικού θεσμικού πλαισίου.

δ. Η έρευνα και διάσωση στη θάλασσα.

ε. Η μέριμνα για την προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος.

στ. Η λήψη μέτρων για την παρακολούθηση, την άσκηση αστυνόμευσης και τον έλεγχο των θαλάσσιων συνόρων.

ζ. Η παροχή υποστήριξης της ελληνικής εμπορικής ναυτιλίας στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του.

η. Η παροχή υποστήριξης για τα ζητήματα σχετικά με τους όρους και τις συνθήκες εργασίας επί των πλοίων και την εκπαίδευση των ναυτικών.

θ. Η παρακολούθηση των διεθνών εξελίξεων σε όλα τα θέματα που σχετίζονται με την εκτέλεση της αποστολής του και η συμμετοχή στις εργασίες των αντίστοιχων διεθνών οργανισμών και οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την υποστήριξη και προώθηση των ελληνικών θέσεων.

3. Για την εκτέλεση της αποστολής του, το Λιμενικό Σώμα - Ελληνική Ακτοφυλακή εφοδιάζεται με τα αναγκαία μέσα και τον εξοπλισμό, συνεργάζεται με Αρχές και υπηρεσίες του εσωτερικού ή και άλλων χωρών και συμμετέχει στα όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή των διεθνών οργανισμών και φορέων για θέματα που αφορούν στην αποστολή του.

4. Οι υπηρεσίες του Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής και το προσωπικό του τελούν σε διαρκή ετοιμότητα για την υλοποίηση της αποστολής του και βρίσκονται σε διατεταγμένη υπηρεσία, όταν καθίσταται αναγκαία η επέμβαση του. Συμμετέχουν στην αντιμετώπιση κάθε έκτακτης ανάγκης που προκύπτει από θεομηνίες και ατυχήματα ή άλλες καταστροφές σε συνεργασία με τις συναρμόδιες Αρχές και υπηρεσίες και συμβάλλουν στην ασφάλεια και άμυνα της χώρας, σύμφωνα ιδίως με το ν.2292/1995, όπως ισχύει.

ως τέτοιο πρέπει να αντιμετωπίζεται κατά την ποινική δίωξη και κατά την πειθαρχική δίωξη των Οργάνων του – λιμενικών.

4. *Εκ των ανωτέρω γίνεται αντιληπτή η ιστορική εξέλιξη της βούλησης του Νομοθέτη για τη λειτουργία του Λιμενικού Σώματος ως Σώμα Ασφαλείας. Ωστόσο, ο Νομοθέτης εμμένει να διατηρεί στο Λιμενικό Σώμα έναν διττό χαρακτήρα - φύση, υπάγοντας αφενός τους Λιμενικούς στη Στρατιωτική Δικαιοσύνη, αναγνωρίζοντας αφετέρου, στην αποστολή του Λιμενικού Σώματος - Ελληνική Ακτοφυλακή, χαρακτήρα αστυνομικό και τήρησης της δημόσιας ασφάλειας. Με τον Ν.4150/2013 άρθρο 5 καθορίζεται ως αποστολή του Λιμενικού Σώματος και η συμμετοχή στην αντιμετώπιση κάθε έκτακτης ανάγκης που προκύπτει από θεομηνίες και ατυχήματα ή άλλες καταστροφές σε συνεργασία με τις συναρμόδιες Αρχές και υπηρεσίες και συμβάλλουν στην ασφάλεια και Άμυνα της Χώρας, σύμφωνα ιδίως με τον Ν.2292/1995⁵, όπως ισχύει (αρ.5παρ.4Ν.4150/2013). Υπενθυμίζεται ότι αντίστοιχος ρόλος αναγνωρίζεται και στην Ελληνική Αστυνομία, που σύμφωνα με το άρθρο 11 παρ.2 Ν.4249/2014, Αναδιοργάνωση Ελληνικής Αστυνομίας κ.α. διατάξεις, «...συμμετέχει στην αντιμετώπιση κάθε έκτακτης ανάγκης που προκύπτει από θεομηνίες και ατυχήματα ή άλλες καταστροφές σε περίοδο ειρήνης ή πολέμου σε συνεργασία με τις συναρμόδιες εθνικές αρχές και Υπηρεσίες, καθώς και σε συνεργασία με τις Ένοπλες Δυνάμεις στην εξασφάλιση της Εθνικής Άμυνας». Ωστόσο, για τους Αστυνομικούς δεν προβλέπεται δωσιδικία της Στρατιωτικής Δικαιοσύνης όταν διαπράττουν ποινικά αδικήματα, σε αντίθεση με τους Λιμενικούς, που εξισώνονται με τους στρατιωτικούς και υπάγονται στην αρμοδιότητα της Στρατιωτικής Δικαιοσύνης.*

Προσδίδεται στους λιμενικούς η έννοια του στρατιωτικού, πιθανώς λόγω της ιδρυτικής καταβολής του Λιμενικού Σώματος, που ανδρώθηκε από Αξιωματικούς του Πολεμικού Ναυτικού, αρνείται, δε, ο Νομοθέτης να αποσυνδέσει τους Λιμενικούς από τον Σ.Π.Κ., αν και τους χαρακτηρίζει ως Σώμα Ασφαλείας, αν και δεν υπάγονται στο Υπουργείο Εθνικής Άμυνας. Στο π.δ.514/1982, Πειθαρχική Δικαιοδοσία του στρατιωτικού προσωπικού του Λιμενικού Σώματος, ορίζεται, στο άρθρο 1 «*Το στρατιωτικό προσωπικό του Λιμενικού Σώματος υπάγεται στις διατάξεις που ισχύουν για το Πολεμικό Ναυτικό και αφορούν στην πειθαρχία, έκτος αν διαφορετικά ορίζει το παρόν διάταγμα (Ν. 5464/1932)*». Ερμηνεύοντας τη Γραμματική διατύπωση της διάταξης του άρθρου αυτού, οφείλουμε να παραδεχτούμε ότι το π.δ. του 1982 διακρίνει το στρατιωτικό προσωπικό από το υπόλοιπο προσωπικό του Λιμενικού Σώματος, διευκρινίζοντας ότι οι πρώτοι (στρατιωτικό προσωπικό) υπάγονται στις διατάξεις που ισχύουν για το Πολεμικό Ναυτικό. Άρα, δημιουργούνται αμφιβολίες για την υπαγωγή στο π.δ.514/1982, αντιστοίχως, του στελεχιακού προσωπικού του Λιμενικού Σώματος - ως αναλύεται ειδικότερα στο υπό στοιχ.3 του παρόντος – ιδίως

⁵ Ν.2292/1995, Οργάνωση και λειτουργία Υπουργείου Εθνικής Άμυνας, διοίκηση και έλεγχος των Ενόπλων Δυνάμεων και άλλες διατάξεις. Σύμφωνα με το άρθρο 1παρ.1 του Νόμου «Οργάνωση και λειτουργία Υπουργείου Εθνικής Άμυνας, διοίκηση και έλεγχος των Ενόπλων Δυνάμεων και άλλες διατάξεις».

όταν α) σύμφωνα με το π.δ.210/1993, περί Διατάξεων Πολεμικού Ναυτικού, ορίζεται στο άρθρο 201, Ορισμός του Πολεμικού Ναυτικού, «1. Ο όρος "Πολεμικό Ναυτικό", όπως χρησιμοποιείται στο κείμενο των Διατάξεων, δηλώνει το σύνολο των Ναυτικών και Αεροναυτικών δυνάμεων (του Στόλου, βοηθητικών πλοίων παντός τύπου, αεροσκαφών, ελικοπτέρων), των αναγκαίων Διοικήσεων και Επιτελείων, των Ναυτικών Υπηρεσιών, βάσεων, ευκολιών, μέσων και δραστηριοτήτων δια την υποστήριξη των ως άνω δυνάμεων, του προσωπικού που επανδρώνει πάντα τα ανωτέρω ως και την Διοίκηση του Π.Ν. ως Κλάδου των Ενόπλων Δυνάμεων. 2. Η θέση του Π.Ν. στην οργάνωση της Εθνικής Αμύνης ρυθμίζεται από τον Νόμο "περί Υπουργείου Εθνικής Αμύνης και των οργάνων της Ανωτάτης Διοικήσεως και Ελέγχου των Ενόπλων Δυνάμεων», και β) το Λιμενικό Σώμα δεν έχει ως ιδρυτικό σκοπό τον αναφερόμενο στο άρθρο 202 του π.δ.210/1993, σύμφωνα με το οποίο, «Το Πολεμικό Ναυτικό έχει ως αποστολή την διεξαγωγή των αναγκαίων αεροναυτικών επιχειρήσεων και έργων εν ειρήνη και εν πολέμω διά την εξασφάλιση Εθνικών αντικειμενικών σκοπών της αρμοδιότητος του και σε συνεργασία με τους άλλους Κλάδους των Ενόπλων Δυνάμεων επί τω σκοπώ της συμβολής στην αποτροπή εχθρικής επιθέσεως, στην διατήρηση της ακεραιότητας της χώρας, στην προάσπιση των Εθνικών συμφερόντων και στην επίτευξη των επιδιώξεων της εν ισχύι Πολιτικής Εθνικής Αμύνης γενικότερα». Ουδέποτε, στην ιστορία του, το Λιμενικό Σώμα εντάχθηκε στην αρμοδιότητα του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας. Αντιθέτως, υπήχθη στη διοικητική αρμοδιότητα του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη και του Υπουργείου Ναυτιλίας, ενώ οι ως άνω σκοποί – αρμοδιότητες του Πολεμικού Ναυτικού, σε καμία περίπτωση ασκούνται αυτόνομα και κυρίαρχα από το Λιμενικό Σώμα. Το Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, στην οργανωτική δομή του οποίου κυριαρχεί το Λιμενικό Σώμα-Ελληνική Ακτοφυλακή, και οι φορείς που αυτό εποπτεύει και εκείνοι από τους οποίους επικουρείται, ο κρατικός δηλαδή παράγοντας άσκησης δημόσιας διοίκησης, ομού με τους ναυτιλιακούς κύκλους και τους ναυτικούς, αποτελούν τους πυλώνες στήριξης και προαγωγής της εθνικής ναυτιλιακής πολιτικής. Εκ των ως άνω αναφερομένων εντοπίζεται η τάση αναγνώρισης μίας διττής φύσης στο Λιμενικό Σώμα, βάσει της οποίας οι λιμενικοί παραπέμπονται ενώπιον της Στρατιωτικής Δικαιοσύνης όταν τελέσουν ποινικό αδίκημα, ενώ το Λιμενικό Σώμα δεν αποτελεί Τμήμα Στρατιωτικό, αλλά νομοθετικά λειτουργεί ως Σώμα στρατιωτικά οργανωμένο (όπως αναλόγως και η Αστυνομική Αρχή) και ενώ το Λιμενικό ασκεί ως υπηρεσία αρμοδιότητες Σωμάτων Ασφαλείας⁶, με προβλεπόμενους Κλάδους μη στρατιωτικούς, ως κάτωθι:

Κλάδος Α' (Ασφάλειας και Αστυνόμευσης)

Κλάδος Β' (Ναυτιλίας)

⁶ Χαρακτηριστικά Ν.3421/2005«Στρατολογία των Ελλήνων και Άλλες Διατάξεις», άρθρο 2 παρ.8, περ.η' "η. Σώματα είναι η Ελληνική Αστυνομία, το Πυροσβεστικό Σώμα και το Λιμενικό Σώμα. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας και του κατά περίπτωση συναρμόδιου Υπουργού ως Σώματα επίσης χαρακτηρίζονται και άλλες δημόσιες υπηρεσίες με στρατιωτική οργάνωση, οι οποίες δεν υπάγονται στις Ένοπλες Δυνάμεις, ούτε στα Σώματα του πρώτου εδαφίου της παραγράφου αυτής."

Κλάδος Γ' (Έλεγχοι Πλοίων)

Κλάδος Δ' (Διοίκησης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης)

Κεντρικές Υπηρεσίες εκτός Κλάδων⁷

2. ΣΧΕΣΗ ΛΙΜΕΝΙΚΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΕΙΣΑΓΓΕΛΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ.

1. Τα Όργανα του Λιμενικού Σώματος εκτελούν προανακριτικά καθήκοντα, στα όρια της Εισαγγελίας Πρωτοδικών που υπηρετούν, υποκείμενα στις εντολές του αρμόδιου κατά τόπον Εισαγγελέα, κατά τον χειρισμό ποινικών υποθέσεων, στα πλαίσια αυτεπάγγελτης αστυνομικής προανάκρισης, διενέργειας προκαταρκτικής εξέτασης ή προανάκρισης, όπου προβλέπεται. Ως ανακριτικοί υπάλληλοι υπόκεινται στις παραγγελίες, γενικές οδηγίες και συστάσεις σχετικές με την άσκηση των καθηκόντων τους, συμμετέχουν, δε, μετά από εντολή του Εισαγγελέα Πρωτοδικών της Τακτικής Δικαιοσύνης, στην ειρηνική επίλυση των διαφορών (σχετ. άρθ.31παρ.1β',3ΚΠΔ⁸, άρθ.28παρ.5, άρθ.29 Ν.4938/2022). Στα πλαίσια αυτών των καθηκόντων οι Λιμενικοί λειτουργούν ως προανακριτικά όργανα, αλλά και ως Σώματα Ασφαλείας, όταν ασκούν αστυνόμευση στον χώρο αρμοδιότητάς τους, στη θάλασσα και στη Χερσαία Ζώνη Λιμένος. Υποθετικώς, αν δεν αποδεχτούμε τους συγκεκριμένους υπηρεσιακούς ρόλους των λιμενικών, ανακύπτει το Συνταγματικώς άτοπο, ο κατά τόπον αρμόδιος Εισαγγελέας της Τακτικής Δικαιοσύνης να δίνει εντολές και να σχηματίζει δικογραφίες με τη συνδρομή «Στρατιωτικών», που υπηρετούν στο Λιμενικό Σώμα και στην οικεία Λιμενική Αρχή.

2. Το Λιμενικό έχει αρμοδιότητα για την εξασφάλιση της δημόσιας τάξης, που περιλαμβάνει την άσκηση της αστυνομίας, γενικής αστυνόμευσης και τροχαίας, την πρόληψη και καταστολή του εγκλήματος και ιδίως του οργανωμένου που περιλαμβάνει την άσκηση δημόσιας και κρατικής ασφάλειας, την οργάνωση όρων ασφαλούς ναυσιπλοΐας, την έρευνα και διάσωση στη θάλασσα, την προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος, τη λήψη μέτρων για την παρακολούθηση, την άσκηση αστυνόμευσης και τον έλεγχο των θαλάσσιων συνόρων, τη διασφάλιση της τήρησης και τον έλεγχο εφαρμογής των κανόνων ναυτικής ασφάλειας στα πλοία και τις λιμενικές εγκαταστάσεις, καθώς και των όρων ασφαλούς διαχείρισης των πλοίων,

⁷ α) Η Γενική Επιθεώρηση Λιμενικού Σώματος,
β) Η Υπηρεσία Ολοκληρωμένης Θαλάσσιας Επιτήρησης,
γ) Η Υπηρεσία Υγειονομικού,
δ) Η Υπηρεσία Εναέριων Μέσων,
ε) Η Μονάδα Υποβρύχιων Αποστολών.
στ) Η Υπηρεσία Συνδέσμων Διασωστών.
ζ) Οι Επισκευαστικές Βάσεις.
η) Οι Σχολές Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ.,
θ) Η Υπηρεσία Μουσικής.

⁸ Άρθρο 31παρ.1β',παρ.3ΚΠΔ«1.Η προανάκριση και η προκαταρκτική εξέταση διενεργούνται ύστερα από παραγγελία του εισαγγελέα πλημμελειοδικών και υπό τη διεύθυνσή του: α) ..., β) από τους αρμόδιους βαθμοφόρους της Ελληνικής Αστυνομίας και του Λιμενικού Σώματος, που ορίζονται στους αντίστοιχους οργανισμούς ως γενικοί ανακριτικοί υπάλληλοι, 3.όλοι οι ανωτέρω υποχρεούνται να εκτελούν αμελλητί τις παραγγελίες των δικαστικών και των εισαγγελικών αρχών σύμφωνα με τις διατάξεις του κώδικα οργανισμού δικαστηρίων και κατάστασης δικαστικών λειτουργιών».

σύμφωνα με το θεσμικό πλαίσιο που ισχύει κάθε φορά, τον έλεγχο εφαρμογής απαιτήσεων περί προσωπικού πλοίων (βλ. <https://www.hcg.gr/el/istoria-organosi/armodiothtes/>). Για την εφαρμογή του Νόμου και την παραβίαση του από δράστες με την τέλεση ποινικού αδικήματος, τα Όργανα της Λιμενικής Αρχής απευθύνονται και συνεργάζονται με τον κατά τόπον αρμόδιο Εισαγγελικό Λειτουργό της Τακτικής Ποινικής Δικαιοσύνης, για τον σχηματισμό δικογραφίας.

3. Όταν, στα πλαίσια άσκησης των προανακριτικών καθηκόντων ή εκτέλεσης των αρμοδιοτήτων Σωμάτων Ασφαλείας, αναφερόμενοι στον κατά τοπον αρμόδιο Εισαγγελέα, οι λιμενικοί υποπέσουν σε Πειθαρχικό παράπτωμα, τότε μπορούν να επιληφθούν αυτεπαγγέλτως οι πειθαρχικώς προϊστάμενοι των στελεχών Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ., που είναι (άρ.38Ν.4504/2017): α) ο Υπουργός Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, β) ο Γενικός Γραμματέας του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, γ) ο Αρχηγός Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ., δ) οι Υπαρχηγοί Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ., ε) ο Διευθυντής Κλάδου Διοίκησης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, στ) ο Διευθυντής της Διεύθυνσης Προσωπικού Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ., ζ) ο Διευθυντής της Περιφερειακής Διοίκησης Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ. για τα στελέχη που υπηρετούν εντός της οικείας περιφερειακής διοίκησης, καθώς και στις λιμενικές αρχές που υπάγονται σε αυτόν, η) οι προϊστάμενοι των Λιμενικών Αρχών εξωτερικού και εσωτερικού για το προσωπικό των Λιμενικών Αρχών όπου προϊστανται. Ταυτοχρόνως, όμως, βάσει των θεσπισμένων αρμοδιοτήτων του Εισαγγελέα, κατά το άρθρο 10 του Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων (Ν.4938/2022), Σχέση δικαστικών και αστυνομικών αρχών, σύμφωνα με το οποίο:

1. Τα όργανα που ασκούν γενικά ή ειδικά αστυνομικά καθήκοντα υποχρεούνται:

α) να εκτελούν αμέσως και απροφασίστως τις παραγγελίες των δικαστικών αρχών και να παρέχουν τη βοήθειά τους σε αυτές,

β) να διευκολύνουν τους δικηγόρους στην άσκηση του λειτουργήματός τους.

2. Υποχρέωση συνδρομής σε εξαιρετικές περιπτώσεις έχουν και τα όργανα των ενόπλων δυνάμεων.

3. Η υπαίτια παράβαση των υποχρεώσεων της περ. α' της παρ. 1 συνιστά πειθαρχικό αδίκημα και τιμωρείται κατά το πειθαρχικό δίκαιο του σώματος στο οποίο ανήκει το όργανο.

4. Ο εισαγγελέας πρωτοδικών του τόπου της υπηρεσίας του αστυνομικού οργάνου ενεργεί στις περιπτώσεις της παρ. 3 τις αναγκαίες ανακριτικές πράξεις για τη βεβαίωση του αδικήματος και ασκεί την πειθαρχική δίωξη.

5. Πειθαρχική δικαιοδοσία ασκούν τα συμβούλια του πλημμελειοδικείου και του εφετείου σε πρώτο και δεύτερο βαθμό αντίστοιχα.

6. Ο εισαγγελέας του συμβουλίου που εξέδωσε την απόφαση, επιμελείται της εκτέλεσής της.

7. Κατά τα λοιπά, εφαρμόζεται ο Κώδικας των δικαστικών υπαλλήλων (Ν. 4798/2021),

ο Εισαγγελέας Πρωτοδικών της Τακτικής - μη στρατιωτικής Δικαιοσύνης έχει το δικαίωμα να επιληφθεί της πειθαρχικής διαδικασίας σε βάρος του λιμενικού οργάνου, που υπέπεσε σε πειθαρχικό αδίκημα κατά την εκτέλεση των αστυνομικών προανακριτικών καθηκόντων και διαμέσου του Συμβουλίου Πλημμελειοδικών, κατά

την παράγραφο 5 ως ανωτέρω. Αντίθετη περί τούτου άποψη, συγκρούεται ευθέως με τη Γραμματική ερμηνεία του ανωτέρω άρθρου, αλλά και υποβιβάζει καθέτως την αρμοδιότητα και τη σχέση Ιεραρχικής εξάρτησης μεταξύ του Εισαγγελέα και των προανακριτικών οργάνων και συγκεκριμένα των Οργάνων του Λιμενικού Σώματος, τα οποία, *βάσει της περι αντιθέτου απόψεως*, θα πρέπει να απευθύνονται στον Εισαγγελέα Στρατιωτικής Δικαιοσύνης για τον σχηματισμό δικογραφιών και την άσκηση των προανακριτικών τους καθηκόντων, παρακάμπτοντας τον κατά τόπον φυσικό προϊστάμενο της αστυνομικής προανάκρισης. Διερωτόμαστε, δε, αν σε περίπτωση που το Λιμενικό Όργανο, ενεργώντας προανακριτικά καθήκοντα, υποπέσει σε ποινικό αδίκημα, τότε καλείται ο Εισαγγελικός Λειτουργός να υποβάλει Μηνυτήρια Αναφορά ενώπιον του Στρατιωτικού Εισαγγελέα, λαμβάνοντας τη θέση διαδίκου σε ποινική δίκη ενώπιον της Στρατιωτικής Δικαιοσύνης ή θα πρέπει να επιληφθεί ο ίδιος, π.χ. σε Παράβαση καθήκοντος κατά την άσκηση των οιαδήποτε προανακριτικών ή αστυνομικών καθηκόντων με εντολές του Εισαγγελικού Λειτουργού; Υπό το ανωτέρω πρίσμα που αναφέρθηκε, η πλάστιγγα κλίνει προς τη θεσμική αρμοδιότητα της Τακτικής Ποινικής Δικαιοσύνης, τουλάχιστον καθ' ο μέρος αφορά στα συγκεκριμένα ως άνω ποινικά και πειθαρχικά αδικήματα.

3. ΑΝΑΓΚΑΙΑ Η ΥΠΑΓΩΓΗ ΤΩΝ ΛΙΜΕΝΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ ΣΤΗΝ ΤΑΚΤΙΚΗ ΠΟΙΝΙΚΗ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ – ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΕΞΑΙΡΕΣΕΙΣ.

1. Το Λιμενικό Σώμα - Ελληνική Ακτοφυλακή, βάσει των ανωτέρω λεχθέντων και της νομικής ως ανωτέρω τεκμηρίωσης, γίνεται κατανοητό ότι αποτελεί ένοπλο Σώμα Ασφαλείας, ως ακριβώς η Αστυνομική Αρχή και γι αυτό είχε υπαχθεί στο Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη, μετονομαζόμενο σε **Λιμενικό Σώμα – Ελληνική Ακτοφυλακή** (Ν.3922/2011), κατόπιν, δε, στο Υπουργείο Ναυτιλίας (π.δ.85/2012) που συνεστήθη, συγκροτούμενο από υπηρεσίες του πρώην Υπουργείου Εμπορικής Ναυτιλίας, Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής. Σίγουρα, δεν υπάγεται στο Υπουργείο Εθνικής Άμυνας και ορθώς, διότι τη στρατιωτική του οργάνωση την αντλεί από τη δομή της Διοίκησης του Λιμενικού Σώματος - με ιστορικές καταβολές από τα μέλη του Πολεμικού Ναυτικού (βλ.ανωτ.) – κατά μίαν έννοια, δε, κατά την προσωπική μας εκτίμηση, και από τις αρμοδιότητές του στην αστυνόμευση των θαλασσίων συνόρων, χωρίς, βεβαιως, να υπερσκελίζεται η στρατιωτική αρμοδιότητα του Πολεμικού Ναυτικού για τη φρούρηση από εχθρικές ενέργειες σε βάρος της Εθνικής Άμυνας Χώρας.

2. Το ανθρώπινο δυναμικό - στελεχών Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ. που υπηρετούν σήμερα ανά κατηγορία προέλευσης είναι: α) Εκ Σχολής Δοκίμων Σημαιοφόρων Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ.: 746, β) Εκ Σχολής Δοκίμων Υπαξιωματικών Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ.: 1.527, γ) Εκ Σχολής Δοκίμων Λιμενοφυλάκων: 5.057, δ) Αθλητές: 40, Σύνολο προσωπικού Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ.: 7.370. Το στελεχιακό δυναμικό του Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής κατατάσσεται σε τρεις κατηγορίες ανάλογα με το βαθμό που αυτοί

φέρουν ως εξής: Αξιωματικοί, Υπαξιωματικοί, Λιμενοφύλακες. Τα στελέχη του Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής αποφοιτούν από τις δύο (02) Σχολές Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης του Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής: Σχολή Δοκίμων Σημαιοφόρων Λ.Σ. - ΕΛ.ΑΚΤ. και Σχολή Δοκίμων Λιμενοφυλάκων αντίστοιχα. Αξιωματικοί Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής είναι και οι Αξιωματικοί απευθείας κατάταξης, οι οποίοι δεν φοιτούν στις Σχολές του Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής και έχουν διάφορες ειδικότητες: *Τεχνικοί, Οικονομικοί, Ιατροί, Νομικοί και Ιερείς*. Επίσης, στο Λιμενικό Σώμα - Ελληνική Ακτοφυλακή κατατάσσονται και Σημαιοφόροι Ειδικής Μονιμότητας, χειριστές ιπτάμενων μέσων. Υπαξιωματικοί Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής είναι και οι Υπαξιωματικοί απευθείας κατάταξης, οι οποίοι δεν φοιτούν στις Σχολές του Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής και έχουν ειδικότητα *Υγειονομικού*. Υπάγεται, λοιπόν, στο Λιμενικό Σώμα, δυναμικό άλλων ειδικοτήτων και επιστημών που δεν φοιτούν στις Σχολές του Λιμενικού Σώματος, ωστόσο, όμως, εφόσον δεν προβλέπεται διαφορετικά, υπάγονται στον Στρατιωτικό Ποινικό Κώδικα, χωρίς να έχουν υπηρετήσει σε Σχολές, αντίστοιχα, Στρατιωτικές.

Συμπερασματικώς το Λιμενικό Σώμα – Ελληνική Ακτοφυλακή είναι Σώμα στρατιωτικά συντεταγμένο κατά την οργάνωση και ιεραρχία, με αποστολή **μη** στρατιωτική κατά τη λειτουργία, κατά τα καθήκοντα και ακόμη περισσότερο κατά τον αντικειμενικό του σκοπό, και, για τον λόγο αυτό, το Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ. αποτελεί Σώμα Ασφαλείας. Είναι το Σώμα το οποίο αστυνομεύει τα λιμάνια, αντιμετωπίζει τρομοκρατικές απειλές και όλες τις μορφές του οργανωμένου εγκλήματος (ναρκωτικά, καπνός, λαθρεμπόριο καυσίμων, διακίνηση παράνομων μεταναστών, κ.α.) καλείται να καταπολεμήσει τη φοροδιαφυγή, παρέχει ναυτική ασφάλεια, προστατεύει το θαλάσσιο περιβάλλον και αντιμετωπίζει περιστατικά θαλάσσιας ρύπανσης, ελέγχει - αστυνομεύει τα θαλάσσια σύνορα, συντονίζει την έρευνα και παρέχει βοήθεια και διάσωση στη θάλασσα. i. Επίσης, συνεργάζεται με την Ελληνική Αστυνομία, τις Τελωνειακές Αρχές και άλλες Δημόσιες Υπηρεσίες με απώτερο σκοπό την προαγωγή του δημοσίου και του εθνικού συμφέροντος, με επέκταση μάλιστα και σε κρίσιμους τομείς της κρατικής υπόστασης, όπως είναι η δημόσια ασφάλεια, και ορθώς οι λιμενικοί δεν μπορεί να υπάγονται στην έννοια των Στρατιωτικών. Παράλληλη και ισάξια είναι η προσφορά του Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ. στον ναυτιλιακό τομέα, στα θέματα της ναυτιλίας, της ναυτεργασίας και άλλων κλάδων της ναυτιλίας που αποτελεί σημαντικό αναπτυξιακό πυλώνα. Όπως, λοιπόν, όλα τα Όργανα των Σωμάτων Ασφαλείας υπάγονται στα Κοινά Ποινικά Δικαστήρια όταν παραβιάζουν Ποινικούς Νόμους, **στα πλαίσια της υπηρεσίας τους ή στην καθημερινότητά τους**, το όμοιον θα πρέπει να ισχύει και για τους Λιμενικούς⁹, που

⁹ Βλ. και Τρύφωνα Χαρ.Κοροντζή, Διδακτορική Διατριβή με θέμα: Ο θεσμικός ρόλος του Λιμενικού Σώματος, Αθήνα 2011, σελ.269-270, «Από την ανάπτυξη – ανάλυση των αρμοδιοτήτων του Λ.Σ. προκύπτει ότι το τελευταίο συνιστά Σώμα Ασφαλείας καθώς οι αρμοδιότητες που ασκεί είναι αστυνομικής φύσεως, ενώ ο στρατιωτικός του χαρακτήρας αναφέρεται κύρια στο πειθαρχικό δίκαιο που διέπει το προσωπικό του και στην ιδιομορφία της δωσιδικίας του σε κάθε περίπτωση. Ο στρατιωτικός χαρακτήρας του, με την έννοια της πειθαρχικής και ποινικής δικαιοδοσίας του προσωπικού του, δεν εξυπηρετεί απολύτως τίποτα. Θα πρέπει το Λ.Σ. να αποστρατικοποιηθεί με την

σε όλη την Ελλάδα λειτουργούν ως Σώματα Ασφαλείας και ως Προανακριτικά όργανα. Η συνδρομή που παρέχει, υπό προϋποθέσεις, το Λιμενικό Σώμα στις Ένοπλες Δυνάμεις για θέμα Εθνικής Άμυνας ή με την αστυνόμευση των θαλασσίων συνόρων σε συγκεκριμένες περιοχές, ιδίως στο Αιγαίο Πέλαγος, σε καμία περίπτωση μπορεί να μεταλλάξει όλο το Σώμα σε Τμήμα – Σώμα Στρατιωτικής Άμυνας, μόνο και μόνο λόγω της στρατιωτικής του δομής ή λειτουργίας, που εμφανίζεται άλλωστε και στην Αστυνομική Αρχή, χωρίς οι Αστυνομικοί να υπάγονται στον Σ.Π.Κ.. Υποθετικώς σκεπτόμενοι, υπακούοντας στην αδικαιολόγητη, κατά την ημετέρα άποψη, εμμονή του Νομοθέτη για την χρόνια υπαγωγή των λιμενικών στην Στρατιωτική Ποινική Δικαιοσύνη, μόνη περίπτωση να υπαχθεί το Λιμενικό Όργανο στον Στρατιωτικό Ποινικό Κώδικα είναι η τέλεση στρατιωτικού εγκλήματος, όταν είναι διατεταγμένο, κατά συνδρομή στις Ένοπλες Δυνάμεις, σε άσκηση στρατιωτικής υπηρεσίας και μόνο (πρβλ. άρ.131, 134Ν.3079/2002), με συμμετοχή σε ασκήσεις των Ενόπλων Δυνάμεων, σε υπηρεσίες που σχετίζονται με θέματα Εθνικής Ασφάλειας. Το ίδιο, όμως, θα πρέπει να ισχύσει και για τα υπόλοιπα Σώματα Ασφαλείας, ιδίως για την Αστυνομική Αρχή (άρ.11παρ.2 Ν Ν.4249/2014). Σε κάθε περίπτωση, λοιπόν, όταν τα Όργανα του Λιμενικού Σώματος πράττουν άδικη και καταλογιστή πράξη κατά το Ποινικό δίκαιο και τους Ποινικούς Νόμους, πρέπει να παραπέμπονται στην Τακτική Ποινική Δικαιοσύνη και να επιλαμβάνεται των υποθέσεων ο Τακτικός Εισαγγελέας Πλημμελειοδικών, αρμόδιος κατά τόπον και καθ' ύλην, τόσο για παραβάσεις στα πλαίσια της Υπηρεσίας τους, όσο και όταν τελούν ποινικά αδικήματα ως πολίτες. Προς αυτήν την κατεύθυνση, απαιτείται άμεση κατάργηση των σχετικών διατάξεων στον Στρατιωτικό Ποινικό Κώδικα, ώστε να ευθυγραμμιστεί νομοθετικά η αντιμετώπιση για όλους τους υπηρετούντες στα Σώματα Ασφαλείας, άλλως η νομολογιακή αντιμετώπιση του θέματος για την ορθή υπαγωγή των πράξεων των λιμενικών που θα πρέπει να υπαχθούν στη δωσιδικία των Τακτικών Ποινικών Δικαστηρίων.

Νοέμβριος 2023

Ανδρομέδα Στεφανίδου

Εισαγγελέας Πρωτοδικών Λευκάδας

έννοια της απεμπλοκής του από την εφαρμογή των διατάξεων που ισχύουν για το Π.Ν. Προτείνεται η ποινική δωσιδικία του προσωπικού του Λ.Σ. στην τακτική ποινική δικαιοσύνη, αντί της στρατιωτικής δικαιοσύνης και η κατάρτιση ενός σύγχρονου πειθαρχικού δικαίου που θα διέπει τα στελέχη του».